

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا

دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکترای پزشکی عمومی

عنوان :

بررسی عوامل موثر بر مدت زمان باروری در زنان سنین باروری با استفاده از مدل رگرسیون کاکس در یک مطالعه کوهورت تاریخی

استاد راهنما :

دکتر زهرا مرادی

استاد مشاور:

دکتر مهدی نقی زاده

پریسا ثابت

توسط:

پیام حسینی

شماره پایان نامه: ۹۳۲۸

اردیبهشت ماه ۱۴۰۱

چکیده:

مقدمه: جمعیت، عامل مهمی در رشد و اعتلای فرهنگی و اقتصادی کشور است. سالخوردگی جمعیت، کشور را با مشکلات عدیده ای چون نیاز به کار اتباع بیگانه برای تولید و رونق اقتصادی مواجه خواهد. میزان باروری و رفتارهای مربوط به آن، به عنوان یکی از مولفه های اصلی رشد جمعیت، موضوعی است که توجه بسیاری از محققان علوم اجتماعی را به خود مشغول داشته است. هدف از انجام این مطالعه بررسی عوامل موثر بر مدت زمان باروری در زنان سنین باروری با استفاده از مدل رگرسیون کاکس در یک مطالعه کوهورت تاریخی بود.

روش بررسی: این مطالعه از نوع بنیادی کاربردی بوده و ۵۵۶۲ زن شرکت کننده در فاز اول کوهورت ملی ایران شاخه فسا که پرسشنامه آنها تکمیل شده است به صورت سرشماری وارد مطالعه شدند. داده ها این مطالعه از اطلاعات ثبت شده در مرکز کوهورت فسا جمع آوری گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزاری SPSS۲۲ انجام شد. جهت توصیف متغیرهای کمی از میانگین و انحراف معیار و توصیف متغیرهای کیفی از فراوانی و درصد فراوانی استفاده شد. همچنین از آزمون های لگ رنگ و رگرسیون کاکس جهت تجزیه و تحلیل داده ها استفاده شد.

نتایج: در این مطالعه از میان ۵۲۳۴ زن مورد مطالعه تعداد ۵۰۳۷ زن بارداری را تجربه کرده بودند و ۱۹۷ زن هنوز باردار نشده اند. زنانی که بارداری را تجربه کرده اند میانگین سنی $۴۹,۰۲ \pm ۹,۶$ سال دارند و افرادی که هنوز باردار نشده اند دارای میانگین سنی $۴۷,۱۱ \pm ۸,۵۸$ سال هستند. همچنین تعداد ۴۹۹۵ زن تولد نوزاد زنده را تجربه کرده بودند و ۲۳۶ زن هنوز زایمان با نوزاد زنده نداشته اند. زنانی که زایمان با نوزاد زنده را تجربه کرده اند میانگین سنی $۴۹,۰۴ \pm ۹,۶۳$ سال داشتند و افرادی که هنوز زایمان با نوزاد زنده نداشته اند دارای میانگین سنی $۴۶,۸۷ \pm ۸,۴۲$ سال هستند. در این مطالعه بین میزان تحصیلات ($P= 0.021$)، شغل همسر ($P= 0.000$)، وضعیت ازدواج ($P= 0.000$)، دیابت ($P= 0.002$)، فشار خون ($P= 0.001$)، توبکتومی ($P < 0.001$)، ناباروری ($P < 0.001$) و استفاده از داروهای ضد باروری ($P < 0.001$) و بارداری رابطه معنادار آماری یافت شد.

بحث و نتیجه گیری: در این مطالعه تحصیلات بالا اثر منفی روی زمان بارداری و تولد فرزند داشت و شرایط اقتصادی اثر مثبت روی بارداری و اولین تولد زنده داشت. نتایج این مطالعه نشان داد که شناخت عوامل موثر در افزایش فاصله ازدواج تا اولین تولد برای جامعه دارای اهمیت فراوان است، زیرا تاخیر در تولد اولین فرزند کاهش باروری را فراهم می آورد. پیشنهاد می گردد سیاست های تنظیم خانواده در بین طبقات مختلف بصورت هدفمندتر و با تمرکز بر خانواده های آسیب پذیرتر در سطح شهرستان فسا رخ دهد.

واژگان کلیدی: باروری، زنان، رگرسیون کاکس، کوهورت، فسا

Abstract:

Factors affecting fertility duration in women of reproductive age using Cox regression model in a historical cohort study

Introduction: Population is an important factor in the cultural and economic growth and promotion of the country. The aging of the population will face many problems for the country, such as the need for foreign nationals to work for production and economic prosperity. Fertility rate and related behaviors, as one of the main components of population growth, is an issue that has attracted the attention of many social scientists. The aim of this study was to investigate the factors affecting fertility duration in women of childbearing age using the Cox regression model in a historical cohort study.

Materials and Methods: This study is a practical-applied study and 5562 women participating in the first phase of the Iranian National Cohort of Fasa, whose questionnaire has been completed, were included in the study by census. Data This study was collected from data recorded in the Fasa Cohort Center. Data analysis was performed using 22spss software. Mean and standard deviation were used to describe quantitative variables and frequency and frequency percentage were used to describe qualitative variables. Log rank and Cox regression tests were also used to analyze the data.

Results: In this study, out of 5234 women studied, 5037 women had experienced pregnancy and 197 women had not yet become pregnant. The mean age of women who have experienced pregnancy is 49.02 ± 9.6 years and those who have not yet become pregnant have a mean age of 47.11 ± 8.58 years. Also, 4995 women had experienced live births and 236 women had not yet given birth live. The mean age of women who gave birth to a live baby was 49.04 ± 9.63 years and the mean age of those who did not give birth to a live baby was 46.87 ± 8.42 years. In this study, between education ($P = 0.021$), spouse occupation ($P = 0.000$), marital status ($P = 0.000$), diabetes ($P = 0.002$), blood pressure ($P = 0.001$), tubectomy ($P < 0.001$), Infertility ($P < 0.001$) and the use of contraceptives ($P < 0.001$) and pregnancy were found to have a statistically significant relationship.

Conclusion: In this study, higher education had a negative effect on pregnancy and childbirth and economic conditions had a positive effect on pregnancy and the first live birth. The results of this study showed that recognizing the effective factors in increasing the distance between marriage and the first birth is of great importance for society, because the delay in the birth of the first child reduces fertility. It is suggested that family planning policies between different classes be more targeted and focus on more vulnerable families in Fasa city.

Keywords: Fertility, Women, Cox Regression, Cohort, Fasa